

STANOVISKO HABILITAČNÍ KOMISE K NÁVRHU NA JMENOVÁNÍ DOCENTEM

Masarykova univerzita	
Fakulta	Fakulta sociálních studií
Obor řízení	Sociální psychologie
Uchazeč	<i>MUDr. David Skorunka, Ph.D.</i>
Pracoviště uchazeče, instituce	Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova Praha
Habilitační práce	<i>Narrative Sensitivity: Towards an Integration of Psychology and Psychotherapy in Medicine</i>

Složení komise

Předseda	prof. PhDr. Zbyněk Vybíral, Ph. D. (<i>Fakulta sociálních studií MU</i>)
Členové	doc. Mgr. Tomáš Řiháček, Ph.D. (<i>Fakulta sociálních studií MU</i>) prof. Ing. Mgr. Peter Tavel, PhD. (<i>Univerzita Palackého v Olomouci, Cyrilometodějská teologická fakulta</i>) doc. PhDr. Vladimír Chrz, Ph.D. (<i>Psychologický ústav AV ČR</i>) prof. Dr. Matthias Ochs (<i>Hochschule Fulda - University of Applied Sciences</i>)

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Vědecká kvalifikace MUDr. Davida Skorunky, Ph.D. je pevně ukotvena ve třech oblastech zkoumání a praktikování: v psychoterapii, psychologii (přesněji v sociální psychologii) a medicíně (přesněji v sociálním lékařství). Titul Ph.D. získal roku 2008 na naší fakultě v oboru sociální psychologie, kdy obhájil disertační práci „Narativní terapie; přínos konceptu z pohledu terapeuta a subjektivní zkušenosti klientů“. Své vzdělání prohluboval řadou stáží v zahraničí, a to zejména v oblasti systemického/rodinně terapeutického přístupu. Učil se od kolegů v Londýně, Dublinu, Hämeenlinně nebo na stáží v Calgary.

Domovským pracovištěm uchazeče je Ústav preventivního lékařství na Lékařské fakultě v Hradci Králové. Příslušný ústav se donedávna nazýval Ústav sociálního lékařství, nicméně současné klíčové slovo z názvu („prevence“) je pro náhled na vědecko-výzkumnou činnost uchazečovu trefné. Podstatná část jeho publikování a působení má preventivní „impakt“ na lékaře a budoucí lékaře v tom smyslu, že je vede ke komplexním reflexím diagnosticko-terapeutických možností a postupů v bio-psycho-sociálním psychologickém pojetí. Dá-li se tak říci, uchazečova činnost vykonává preventivní vliv v tom smyslu, aby činnost lékařů neopomíjela sociální senzitivitu vůči pacientům a sociálně psychologickou dimenzi. V této své „misi“ je doktor Skorunka nejvytrvalejší a nejsystematičtější působící figurou české zdravotnicko-terapeutické komunity. Jako významný přínos identifikujeme uchazečovo zaměření na vysoce odborné přemostování (spolupráci) mezi psychologií a medicínou.

Komise zhodnotila vědecké a odborné publikace (co do množství i co do kvality) jako dostatečnou produkci v rámci habilitace. Uchazeč předstupuje k datu završení habilitačního řízení před vědeckou radu s 41 položkami v seznamu časopiseckých a knižních publikací; a to s 5 publikacemi indexovanými ve WoS, 7 dalšími publikacemi indexovanými ve SCOPUS, s dalšími 20 *peer-reviewed* texty (z nichž ovšem 7 vyšlo v periodiku nyní již zařazeného rovněž do databáze Scopus) a s 9 kapitolami v monografiích či akademických knižních publikacích (např. samostatné kapitoly v monografii *Současná psychoterapie*).

První skupina textů (WoS) je publikována ve dvou časopisech (*Československá psychologie* a *Contemporary Family Therapy*), druhá skupina textů (SCOPUS) v časopisech *Praktický lékař* a *Bolest*. Dvě další knižní kapitoly mají vyjít v tomto roce ve dvou připravovaných monografiích (Psychologie zdraví a Soucit v medicíně).

Zmíněné přemostování mezi psychologií a medicínou je patrné z dalších publikačních činností. Dr. Skorunka byl editorem monotematického čísla časopisu *Psychoterapie* (číslo věnované teorii attachmentu v psychoterapii); recenzoval 7 odborných anglických knih, z angličtiny přeložil knihu *Systemická párová terapie a deprese*. Uchazeč byl spoluřešitelem 4 vědecko-výzkumných grantových projektů a 4 projektů rozvojových; významná je v této oblasti jeho spolupráce s prof. Jiřím Marešem (LF UK v Hradci Králové).

Jako habilitační spis předložil původní práci „*Narrative Sensitivity: Towards an Integration of Psychology and Psychotherapy in Medicine*“ (K habilitační práci samostatně dále.)

Texty Davida Skorunky „se dočkaly“ doposud 26 zahraničních a tuzemských citací, z nichž je namístě zmínit citaci v *The Handbook of Systemic Family Therapy*, dále v časopisech *Journal of Family Therapy* nebo *Journal of Neurological Surgery*. V rámci scientometrické analýzy je dobré zmínit, že citovanost Skorunkových textů není zúžena ani typem periodik, ani „zkreslena“ zúženým počtem citujících. Naopak: 41 zmíněných autorových publikovaných textů (26 x citovaných) je citováno jednadvaceti různými autory, resp. autorskými kolektivy včetně autorů ze zahraničí. Komise se domnívá, že jde o průkazný doklad rozproštění vlivu uchazečovy práce, který dosvědčuje to, že dr. Skorunka inspiruje a má ohlas mezi dalšími autory v různých oborech.

Za slabší místo v „portfoliu“ publikovaných textů komise konstatuje absenci výsledků v časopisech umístěných v Q1-Q2. Komise v závěrečném zhodnocení vzala v potaz všechny další okolnosti uváděné v tomto stanovisku, autorovu celkovou produktivitu (časopisy z Q3-Q4 a knižní kapitoly) i vliv na odbornou komunitu v ČR a jednomyslně se shodla, že jsou dostatečnou kompenzací zmíněné absence. Skorunkův vliv na odbornou komunitu si zaslouží krátkého komentáře. Dr. Skorunka získal renomé a vážnost v tuzemské i mezinárodní komunitě zejména tím, že po celou svou kariéru přispíval k rozvoji vědecko-výzkumného poznání v oblastech v tuzemsku zanedbaných. Mezi prvními se účastnil světových nebo mezinárodních konferencí v oblastech výzkumu psychoterapie, rodinné terapie a psychosomatické medicíny. Nové poznatky pak publikoval a šířil v tuzemských periodících, v kapitolách knih a na domácích konferencích. Samozřejmě rovněž v pregraduálním a postgraduálním vzdělávání. Celou dobu je tím, kdo konceptualizuje interdisciplinární propojování a „import“ sociálního konstrukcionismu do psychoterapie a prosazuje výzkum účinnosti a procesu v terapii. Ve svých publikacích se věnuje tématům, která jsou v medicíně v ČR stále na okraji zájmu a snaží se o integraci relevantních psychologických a psychoterapeutických poznatků do medicíny.

David Skorunka byl dlouhou dobu delegátem České republiky v EFTA (European Family Therapy Association) a zároveň členem výboru jedné z jejích komor (EFTA-NFTO). Letos byl podruhé zvolen členem výboru Společnosti psychosomatické medicíny ČLS J.E.P., je zároveň národním koordinátorem Evropské asociace psychosomatické medicíny (EAPM). Od EAPM obdržel v loňském roce ocenění za přínos v dané oblasti.

Je členem mezinárodních poradních sborů časopisů *Journal of Systemic Therapies* a *Psychoterapie*, recenzentem vědeckých časopisů, a společně s dalšími členy redakční rady spolu-řídí tuzemský časopis *Psychosom*.

Odvážíme se zde, na základě našich znalostí, tvrdit, že postavení dr. Skorunky v české komunitě odborníků věnujících se psychosomatické medicíně, narativnímu, systemickému a rodinně terapeutickému přístupu je zcela výjimečné; že jde o osobnost na tomto poli uznávanou a hojně zvanou k přednášení v tuzemsku i zahraničí.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Sociální psychologie.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Dr. Skorunka je vyučujícím na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové od roku 2000 a zároveň externím vyučujícím katedry psychologie FSS MU od roku 2004. Komise nemůže nezmínit fakt, že uchazeč patří ke stabilně pozitivně hodnoceným vyučujícím na FSS MU a že jeho předmět Rodinná terapie patří k velmi žádaným. Studenti oceňují propojenost teorie a mezinárodního přehledu v dané oblasti s praxí. Na LF UK přednáší (v češtině i angličtině) a vede semináře v oblastech sociálního lékařství, psychosomatické medicíny, rodinné terapie a komunikace s pacientem. Nabytá kompetence a výzkumná práce tak říkájíc „na hranicích“ psychologie a lékařské péče dělá z dr. Skorunky odborníka s unikátní mezi-oborovou expertízou. Přednášel v zahraničí ve Finsku na Univerzitě v Jyväskylä; ve Vídni na Univerzitě Sigmunda Freuda nebo na Univerzitě v Coimbre v Portugalsku. Byl vedoucím celkem 12 úspěšně obhájených kvalifikačních prací (bakalářských a magisterských diplomových prací).

Přehled předmětů dokládající pedagogickou zkušenost uchazeče je přesvědčivý a zrcadlí dlouhodobé a systematické pedagogické působení. Jde o zkušeného vyučujícího, který se v nepřehlédnutelné míře věnoval také práci na textech učebních, vzdělávacích a přehledových. Je zvaným lektorem postgraduálních kurzů pro lékaře, psychology, sociální pracovníky a autorem několika e-learningových kurzů pro studenty lékařských fakult UK. V této souvislosti je namístě připomenout, že uchazeč stál u počátků podpory e-learningu v oblasti vzdělávání v psychoterapii; v letech 2000 až 2004 byl členem koordinační skupiny evropského projektu SEPTIMUS, která pod vedením prof. Tantama (ze School of Health and Related Research na University Sheffield) prosazovala „implementaci“ e-learningových materiálů a nácviků do komplexního psychoterapeutického vzdělávání v devíti zemích Evropy (kromě ČR a UK také v Irsku, Rakousku, Itálii, Polsku, Portugalsku, Rumunsku a Švédsku).

Uchazeč pravidelně vystupuje na tradiční celostátní psychosomatické konferenci v Liberci (v posledních letech je zároveň členem organizačního výboru), přičemž dnes patří ke zvaným přednášejícím na relevantních konferencích a sympóziích (Psychosomatická medicína ve Šternberku; Česko-slovenská psychoterapeutická konference; Psychoterapeutické sympozium aj.).

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Sociální psychologie.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitační komise požádala o vypracování posudků na habilitační spis dr. Davida Skorunky odborníky, kteří se dlouhodobě výzkumně zabývají narativními přístupy v psychologii a psychoterapii a v této oblasti jsou autory významných publikací. Posudky vypracovali: emeritní profesorka Arlene Vetere (z *Institutu rodinné terapie Fakulty sociální práce University v Oslo*), prof. Evriny Avdi (z *Aristotle University of Thessaloniki*) a prof. Ivo Čermák z FSS MU.

Profesorka Vetere ocenila srozumitelný styl, jakým je habilitační práce napsána, a to s akcentem na kritickou analýzu klíčových konceptů. Souhlasí s tím, že narativita může být

brána jako sjednocující konstrukt v intra-disciplinárních rozrůzněních i v inter-disciplinární integraci. Autorovo zjištění, že v medicíně jsou (stále) – jak „oborově“, tak procedurálně, i edukativně, ve vzdělávání budoucích lékařů – zanedbávána důležitá „příběhová“ témata, jakými jsou umírání, utrpení, ztráta. V autorově vlastním výzkumu ocenila jak longitudinální výzkumný design, tak samo opodstatnění výzkumu: výzkum klade otázky nad možnostmi prohlubování reflexe a narativní citlivosti ve vztazích lékařů s pacienty. V závěru svého posudku pojmenovává potenciál habilitačního spisu – být transformován do knihy.

Profesorka Avdi vznesla několik námětů k rozšíření konceptuální (definiční) části habilitační práce s důrazem na další souvislosti narativní citlivosti. A také na různé epistemologické využití narativity v odlišných psychoterapiích. Poukázala na možnosti hlouběji propracovat např. narativní koherenci, zaujímání pozicí nebo ideologický kontext narativní produkce. V posudku ocenila šíři autorova záběru, integrující přístup k teoriím; zároveň postrádala autorovo hlubší vlastní propracování centrálního konstruktů. V sekci s případovými ilustracemi by doporučila jasněji pojmenovaný kontext (i účel) zařazených ukázek a v komentáři k výzkumu zformulovala možnou proměnnou spočívající v otevřenosti úkolu. Celkově habilitační práci považuje za důležitý přínos k našemu lepšímu porozumění toho, jak se vytváří identita lékaře.

Profesor Čermák ve svém posudku vyzdvihl autorovu „redefinici konceptu narativní citlivosti na základě původního výzkumu“ a její zdařilé ozřejmění pro lékařskou praxi. Ocenil detailní artikulaci „úrovni narativní citlivosti“ a závěry autorova výzkumu označil za předvídatelné, nikoliv však zbytečné. Naopak, podle posuzovatele zde čteme – v prostředí psychologie – první pokus empiricky doložit narativní citlivost ve vzdělávání lékařů.

Sama habilitační komise hodnotí předložený spis jako kvalitní; představující originální potenciál sociální psychologie ve spolupráci s příbuznými disciplínami.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Sociální psychologie.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	5
Počet kladných hlasů	5

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru sociální psychologie.

V Brně dne 20.2.2023

Prof. PhDr. Zbyněk Vybíral, Ph.D.
podpis